

Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Bakış Açlarına İlişkin Bir Araştırma¹

A Study on Distance Education Perspectives of Kadirli Faculty of Applied Sciences Students

Merve BULANIKLI²

Araştırma Makalesi / *Research Article*

Tugay AYAŞAN^{3**}

Geliş Tarihi / *Received*: 14.03.2022

Köksal KARADAŞ⁴

Kabul Tarihi / *Accepted*: 08.07.2022

Şenol ÇELİK⁵

Doi: 10.48146/odusobiad.1086956

Selen UYGUNGİL ERDOĞAN⁶

Mehmet Selman KOBANOĞLU⁷

Atf / Citation: Bulanıklı, M., Ayaşan, T., Karadaş, K., Çelik, Ş., Uygungil Erdoğan, S., ve Kobanoğlu. M. S., (2022). “Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Bakış Açlarına İlişkin Bir Araştırma” ODÜSOBİAD 12 (2), 1265-1276, Doi: 10.48146/odusobiad.1086956

Öz

Bu çalışma, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim hakkındaki düşünceleri ve uzaktan eğitime bakış açılarının incelenmesi ve bu doğrultuda fakültede öğrenim gören öğrencilerin istek ve önerilerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, fakültede öğrenim gören öğrencilerle dijital platform üzerinden iletişim kurularak elde edilen 153 değerlendirilebilir anket verilerine dayanarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Anketlerden elde edilen veriler, frekans dağılımları ve oransal dağılımlar kullanılarak saptanmış ve SPSS paket programında analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlar incelendiğinde; uzaktan eğitim yolunun tercih edilme nedeninin COVID-19 küresel salgınından dolayı oluşan zorunlu şartlardan kaynaklandığı görülmüş; sağlık unsurunun, eğitimden daha önemli görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilere derslerin çevrimiçi işlenmesinin öğrenmede yeterli olup olmadığı sorulmuş, %54.9’u kısmen yeterli olduğunu ifade ederken; %35.3’ü kesinlikle yeterli değil şeklinde olumsuz görüş bildirmişlerdir. “Derslerin işleme süresi sizce nasıl olmalı?” sorusuna katılımcıların %43.8’i derslerin konularına göre anlatım sürelerinin değişiklik göstermesini daha uygun bulduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilere “Çevrimiçi derslerde karşılaştığımız en büyük problem nedir?” diye

¹ Bu çalışma Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından onaylanmıştır (2021/2/3).

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Organik Tarım İşletmeciliği Bölümü, Osmaniye, e-mail: bulaniklimerve@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7883-760X>

³ Sorumlu Yazar, Doç. Dr., Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Organik Tarım İşletmeciliği Bölümü, Osmaniye, e-mail: tayasan@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7397-6483>

⁴ Doç. Dr., Iğdır Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, Iğdır, e-mail: kkaradas2002@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1176-3313>

⁵ Doç. Dr., Bingöl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü, Bingöl, e-mail: senolcelik@bingol.edu.tr; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5894-8986>

⁶ Dr. Öğretim Üyesi, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü, Osmaniye, e-mail: selenuygungil@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7916-1709>

⁷ Dr. Öğretim Üyesi, Samsun Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Samsun, e-mail: mehmet.kobanoğlu@samsun.edu.tr; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0891-6016>

sorulduğunda ise, elektrik veya internet bağlantısının kopmasından kaynaklı derse erişim olanaksızlığının (%48.4) en büyük problem olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin, uygulamalı bölümlerde öğrenim görmeleri ve uygulamaya dayalı derslerinden dolayı örgün eğitimi tercih ettikleri görülmektedir. Gelecekte bu konuda yapılacak araştırmaların, uzaktan eğitim almış olan mezunları kapsayacak bir biçimde tasarlanması ve hem çalışan hem de işveren bakış açılarının değerlendirmeye alınması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Küresel salgın, Dijitalleşme, Uzaktan eğitim,

Abstract

This study was conducted to examine the thoughts and perspectives of Osmaniye Korkut Ata University Kadirli Applied Sciences Faculty students about distance education and to reveal the request and suggestions of the students studying at the faculty for this purpose. The research was conducted on the basis of 153 evaluable survey data obtained by communicating with the students studying at the faculty over the digital platform. Simple random sampling method was used in the study. The data obtained from the questionnaires were determined using frequency and percentage distributions and analyzed in the SPSS package program. When the results obtained as a result of the research are examined; the reason why distance education is preferred; it has been seen that it is caused by the compulsory conditions due to the COVID-19 global epidemic and it has been concluded that the health element is more important than education. The students were asked whether the online process of the courses was sufficient for learning, and 54.9% of them stated that it was partially sufficient; 35.3% of them expressed a negative opinion that it is absolutely not enough. "What do you think the duration of the lessons should be?" to this question, 43.8% of the participants stated that they found it more appropriate to change the duration of the lectures according to the subjects of the courses. "What is the biggest problem you face in online classes?" to this question the students answered that the biggest problem is the inability to access the course (48.4%) due to the disconnection of electricity or internet. It is seen that the students participating in the research prefer formal education because of their education in applied departments and practice-based courses. It can be suggested that future research on this subject should be designed to include graduates who have received distance education and that both employee and employer perspectives should be taken into account.

Keywords: COVID-19, Global epidemic, Digitization, Distance education, Survey

Giriş

Genel olarak uzaktan eğitim kavramı, öğrenci ile öğretim elemanının fiziki olarak farklı ortamlarda bulunmaları ile gerçekleştirilen eğitimi ifade etmektedir. Uzaktan eğitimin tarihine bakıldığında 1800'lü yıllara kadar uzandığı görülmektedir (Akdemir, 2011).

Uzaktan eğitim sistemi uzun bir süredir bilinmesine rağmen, COVID-19 küresel salgın sürecinde kullanımının hızla artarak, neredeyse tüm dünyada eğitim öğretim hayatında yüz yüze eğitime alternatif olarak başvurulduğu görülmektedir.

Uzaktan eğitim sistemi teknoloji çağının hızla ilerlemesiyle birlikte bilgiye daha kolay ve daha hızlı ulaşma, zaman ve maliyet tasarrufu gibi avantajlar sağlamış, bunun yanında iletişime ve beraberinde eğitim ve öğretime farklı öğrenme ve öğretme metotları getirmiş, dijitalleşmenin eğitime yansımaları sonucu, günümüz pandemi sürecinin de etkisiyle kaçınılmaz bir hale gelmiştir.

Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine bakış açısının incelendiği bir çalışmada, dersin düzenli takip edilmesi ile dersin işleniş biçimi arasında pozitif bir korelasyon saptanmıştır (Metin ve ark., 2017).

Atik (2020), uzaktan eğitimin düzgün bir şekilde yürütülmesi için bağlantı problemleriyle birlikte teknolojik yapının iyileştirilmesi, öğrencilerin isteklerine uygun içerikler yapılmasının gerekliliğine dikkat çekmiştir.

COVID-19 sürecinin internet tabanlı uzaktan eğitim üzerinde nasıl bir etki yarattığını araştıran Buluk ve Eşitti (2020)'nin, Yüksek Öğretim Kurumu'na uzaktan eğitim altyapısının bir an önce kurulmasını önerdikleri görülmektedir. Öte yandan, Karatepe ve ark., (2020), çevrimiçi yürütülen derslerin eğitimin geleceğinde yeri olduğuna inanmadıklarını ifade etmektedirler. Hebeci ve ark.(2020) ise, uzaktan eğitimin avantajlarının kurs sürecinin iyi olması, derslerin kısa sürmesi ile istenilen herhangi bir zamanda öğrenci tarafından tekrar dinlenebilmesi olduğunu ifade ederken; teknik ve teknolojik yetersizlik, sınıf ortamı eksikliği ve öğretmenlerin anlattığı konuların anlaşılabilmesi gibi olumsuz yönlerine de dikkat çekmektedirler.

Bayram (2021), uzaktan eğitim sürecinde ülkemizde en yaygın karşılaşılan teknik aksaklıklardan birinin altyapı olduğunu, doğuda yer alan iller ile batdakiler arasında altyapıya dayalı farklılıklar görüldüğünü ifade etmektedir. Gökbulut (2021), üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik düşünceleri ile mobil öğrenmeye karşı hazırbulunuşluk oranları arasında orta düzeyde pozitif yönlü bir ilişki saptamıştır.

Öztürk ve ark., (2021), Covid-19 salgını sırasındaki uzaktan eğitim uygulamalarının etkilerini araştırdıkları çalışmalarında, öğretmen adaylarının uzaktan eğitim hakkındaki görüşlerinin çoğunlukla olumsuz olduğunu bildirmişlerdir. Eygü ve Kahraman (2013) tarafından yapılan bir çalışmada ise uzaktan eğitim gören öğrencilerin, bu eğitim sistemine dair görüşleri arasında farklılık bulunduğu ve bu farklılık ile demografik özellikler arasında anlamlı bir ilişki olduğu ifade edilmiştir.

Ülger (2021), uzaktan eğitim uygulamasının eğitimde teknolojinin ve diğer yenilikçi yöntemlerin kullanımını üzerine olumlu etki yarattığını ifade ederken; öğrenciler ve öğretmenlere daha esnek bir alan sağladığını bildirmiştir.

Bu çalışma, Covid 19'un öğrenciler üzerinde yarattığı etkiyi tespit etmek amacıyla, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik düşünce ve bakış açılarının incelenmesi ve bu doğrultuda katılımcıların istek ve önerilerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot

Araştırmanın evrenini, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Çalışma kapsamında, öğrencilerin tamamına ulaşmanın zaman ve maliyet gibi kısıtları olması nedeniyle basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak, Mayıs 2021 –Eylül 2021 tarihleri arasında dijital yollarla (web tabanlı) veriler toplanmıştır.

Basit Tesadüfi Örnekleme içerisinde yer alan aşağıdaki örneklem formülü uygulanarak (Yamane, 2010), çalışma kapsamına göre 153 öğrenciden toplanan veriler değerlendirmeye uygun bulunmuştur. Çalışmanın temelini oluşturan veriler, öğrencilerden 41 ifadeli bir ankete alınan yanıtlardan elde edilmiştir.

$$n = \frac{N \cdot t^2 \cdot pq}{(N - 1)D^2 + t^2 pq}$$

n=Örnek sayısı

N=Anakütle sayısı

D=Kabul edilen veya arzu edilen örnekleme hatası (0,05)

t=Tablo değeri

p=Hesaplanması istenen oran (0,5) maksimum örnek hacmine ulaşmak için p=0,5 alınmıştır.

q=1-p

Bu çalışma Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından onaylanmıştır (2021/2/3).

Anketlerden elde edilen veriler, frekans dağılımları ve oransal dağılımlar kullanılarak saptanmış ve SPSS paket programında analiz edilmiştir.

Bulgular ve Tartışma

Bu çalışma, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik düşünce ve bakış açılarının incelenmesi ve bu doğrultuda katılımcıların istek ve önerilerini ortaya koymak amacıyla taşınmaktadır.

Soru formuna cevap veren öğrencilerin %62.1'inin kadın, %37.9'unun erkek olduğu tespit edilmiştir. Yaş aralığı değerlendirmesinde %94.8'inin 18-30 yaş aralığındaki genç öğrencilerden oluştuğu gözlemlenmiştir. Çalışmada ankete katılan öğrencilerin %45.8'inin 1. sınıf, %21.6'sının 2. sınıf, %11.1'inin 3. Sınıf, %19'unun 4. Sınıf, %0.5'inin mezun, %2'sinin yüksek lisans öğrencisi olduğu görülmektedir. Öğrencilere okudukları bölümler sorulmuş olup, katılımcıların %42.5'inden Gastronomi ve Mutfak Sanatları, %24.2'sinden Gıda Teknolojisi, %22.9'undan Organik Tarım İşletmeciliği, %10.4'ünden de Rekreasyon Yönetimi öğrencisi oldukları yanıtları alınmıştır. Öğrencilere teknoloji sahiplik durumu sorulduğunda %56.2'sinin çevrimiçi (online) derslere iştirak etmesini sağlayacak yeterli teknolojik donanımına sahip oldukları görülmüştür. "Şartlar uygun olsaydı eğitim tercihiniz ne olurdu?" sorusuna ise, katılımcıların %72.5'i örgün eğitim, %15.7'si uzaktan eğitim, %11.8'i karma eğitim şeklinde yanıt vermişlerdir.

Öğrencilere günlük internet kullanım süresi sorulduğunda, ankete katılanların çoğunluğunun (%41.2) günlük 3-4 saat; %37.9'unun ise 5 saat ve üzeri internet kullandıkları görülmüştür (Tablo 1). Bu konuda yapılan bir başka çalışmada, öğrencilerin %44.5'inin her gün interneti kullandıkları saptanmıştır (Yılmaz, 2020).

Tablo 1. Katılımcıların Demografik ve Tanımlayıcı Özellikleri

Değişken	Tanımlama	n	(%)
Cinsiyet	Erkek	58	37.9
	Kadın	95	62.1
Yaş	18-30	145	94.8
	31-40	6	3.9
	41-55	2	1.3
Sınıf	1.Sınıf	70	45.8
	2.Sınıf	33	21.6
	3.Sınıf	17	11.1

	4.Sınıf	29	19.0
	Mezun	1	0.5
	Yüksek Lisans	3	2.0
Bölüm	Organik Tarım İşletmeciliği	35	22.9
	Gıda Teknolojisi	37	24.2
	Gastronomi ve Mutfak Sanatları	65	42.5
	Rekreasyon Yönetimi	16	10.4
Teknoloji kullanım düzeyi	İleri	20	13.1
	Orta	93	60.8
	Temel	40	26.1
Günlük internet kullanım süresi	1-2 saat	32	20.9
	3-4 saat	63	41.2
	5 saat ve üzeri	58	37.9

Yapılan anket çalışmasında, teknoloji sahiplik durumları sorulduğunda, öğrencilerin %56.2'si çevrimiçi (online) derslere katılımı sağlayacak yeterli teknolojik donanıma sahip olduklarını; %39.9'u kısmen sahip olduklarını; %3.9'u ise çevrimiçi derslere katılımı sağlayacak teknolojik donanıma sahip olmadıklarını belirtmişlerdir (Tablo 2). Yeterli teknolojik donanıma sahip olmadıklarını ifade eden öğrenciler, salgın nedeniyle uygulanan uzaktan eğitim yönteminde en dezavantajlı grup olduklarını dile getirmişlerdir.

“Toplam internet kullanımınızda uzaktan eğitime ne kadar zaman ayırıyorsunuz?” sorusuna katılımcıların %11.1'i tamamını (%100), %39.2'si ise yarısını (%50) cevabını vermişlerdir.

Öğrenciler “Şartlar uygun olsaydı eğitim tercihiniz ne olurdu?” sorusuna, %72.5 örgün eğitim; %15.7 uzaktan eğitim; %11.8 karma eğitim cevabını vermişlerdir. Bu konuda yapılan bir başka araştırmada, salgın sürecinde uzaktan eğitime geçiş yapılarak, derslerin bu şekilde işlenmesinin öğrencileri kısmen memnun ettiği; söz konusu öğrencilere uzaktan eğitim yoluyla derslerine giren öğretim elemanlarından memnun olup olmadıkları sorulduğunda ise, kısmen memnun oldukları görülmüştür (Yılmaz, 2020). Hebeci ve ark., (2020), uzaktan eğitime olumsuz yaklaşanların, %33.3'ünün monotonluk, yetersiz zaman, ifade eksikliği/yetersizliği gibi konularda problem yaşadıklarını bildirmişlerdir.

Uzaktan eğitim yönteminin tercih edilme nedeninin COVID-19 küresel salgınından dolayı oluşan zorunlu şartlardan kaynaklandığı görülmüş; sağlık unsurunun, eğitimden daha önemli görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bu şekilde düşünen katılımcıların oranı %69.9'dur. Öğrencilerin uzaktan eğitimi tercih etmelerinde diğer önemli etken ise, ailelerin ekonomik durumlarının iyi olmamasından dolayı, eğitim masraflarından daha az etkilenmek olduğu görülmüştür (Tablo 2).

Tablo 2. Katılımcılara İlişkin İfadeler

Değişken	Tanımlama	n	%
Teknolojiye sahiplik durumu	Çevrimiçi (online) derslere katılmayı sağlayacak yeterli teknolojik donanıma sahibim	86	56.2
	Çevrimiçi (online) derslere katılmayı sağlayacak teknolojik donanıma kısmen sahibim	61	39.9
	Çevrimiçi (online) derslere katılmayı sağlayacak teknolojik donanıma sahip değilim	6	3.9
	%25	43	28.1
	%50	60	39.2

İnternet kullanımında uzaktan eğitime ayrılan zaman	%75	33	21.6
	%100	17	11.1
Eğitim tercihi	Karma eğitim	18	11.8
	Örgün eğitim	111	72.5
	Uzaktan eğitim	24	15.7
Uzaktan eğitimin tercih edilme nedenleri	Ailenin ekonomik durumunun, okul masraflarını karşılamaya uygun olmaması	11	7.2
	Daha kolay öğrenebilme	3	2.0
	Ders saatlerinin uygun olması	9	5.9
	Evli ya da çocuklu olması	3	2.0
	Hem çalışıp hem okumak istenmesi	20	13.1
COVID-19 Salgınından dolayı (Küresel Salgın)	107	69.9	

Öğrencilere derslerin çevrimiçi işlenmesinin öğrenmede yeterli olup olmadığı sorulmuş (Tablo 3), %54.9'u kısmen yeterli olduğunu ifade ederken; %35.3'ü kesinlikle yeterli olmadığını bildirmişlerdir.

Tablo 3. Uzaktan Eğitim Yöntemi ile Verilen Derslere İlişkin İfadeler-1

	Tanımlama	n	%
Derslerin çevrimiçi işlenmesinin, öğrenmede yeterli olup olmadığı	Kesinlikle yeterli değil	54	35.3
	Kesinlikle yeterli	15	9.8
	Kısmen yeterli	84	54.9
Uzaktan eğitimde tüm derslerin çevrimiçi olarak takip edilme durumu	Çok az takip edebiliyorum	11	7.2
	Genellikle takip edebiliyorum	76	49.7
	Kısmen takip edebiliyorum	21	13.7
	Neredeyse hiç takip edemiyorum	13	8.5
	Tümüyle takip edebiliyorum	32	20.9
Çevrimiçi dersleri takip etmede en önemli engel	Çocuklarıyla ilgilenmek zorunda olması	2	1.3
	Ders saatlerinde işte/çalışıyor olmak	29	19.0
	Dersin tam anlaşılabilmesi	15	9.8
	İşten gelip derslere katılmanın güç olması	5	3.3
	Misafir gelmesi gibi ailevi durumların yaşanması	18	11.8
	Sık sık internet bağlantısı kesilmesi	54	35.3
	Uygulamalı anlatım olmaması	19	12.4
İlgili derslerin işlenme süresi	İlgili dersin hocasına göre saat süresi değişir	66	43.1
	Online ders saatleri çok uzun	29	19.0
	Online ders saatleri ideal	57	37.3
	Online ders saatleri kısa	1	0,7
Derslerin işlenme süresi nasıl olmalı	Bence tüm dersler daha uzun anlatılmalı	3	2.0
	Bence tüm dersler kısa anlatılmalı	37	24.2
	Dersin konusuna göre anlatım süresi değişmeli	67	43.8
	Tüm derslerin işlenme saati uygundur	46	30.1

Çalışmada öğrencilerin yaklaşık yarısının (%49.7) uzaktan eğitimde tüm dersleri çevrimiçi olarak takip edebildikleri saptanmıştır. Çevrimiçi dersleri takip etmekte zorlanan öğrencilerin önündeki en büyük engelin internet bağlantısı sorunu yaşamaları olduğu (%35.3), ders saatinde bir işte çalışıyor olunması, uygulamalı anlatım yapılamaması gibi faktörlerin de etkili olduğu tespit edilmiştir. Kantoğlu ve ark.

(2013) uzaktan eğitim sistemine erişim problemlerinin öğrenci memnuniyetini olumsuz yönde etkilediğini belirtirken; Yılmaz (2020), çevrimiçi derste öğrencilerin %41.2'sinin hiç aksaklık yaşamadığını, %13'ünün ise sürekli teknik aksaklıklar yaşadıklarını bildirmiştir.

Katılımcılara derslerin işleme süresi hakkındaki düşünceleri sorulmuş, %43.1'i ilgili dersin öğretim elemanına göre saat süresinin değişiklik gösterdiğini, %37.3'ü ders işleme sürelerinin ideal olduğunu, %19'u ise ders sürelerinin çok uzun olduğunu ifade etmişlerdir.

“Derslerin işleme süresi sizce nasıl olmalı?” ifadesine ilişkin yanıtlara bakıldığında, katılımcıların %43.8'i dersin konusuna göre anlatım süresinin değişiklik göstermesi, diğer bir ifade ile esnek olunması gerektiği düşünülmektedir. Bununla birlikte, tüm derslerin işleme süresinin uygun olduğunu düşünenlerin oranının %30.1; ders sürelerinin daha kısa olması gerektiğini düşünenlerin oranının ise %24.2 olduğu saptanmıştır.

Öğrencilere “Çevrimiçi derslerde en sık karşılaştıkları problem nedir?” diye sorulduğunda (Tablo 4) alınan cevapların sırasıyla, bağlantı kopukluğundan kaynaklanan erişim sorunları (%48.4) ve eğitimin uzaktan yürütülmesi nedeniyle yaşanan odaklanma ve anlama sorunu (%34) olduğu görülmüştür. Yapılan bir çalışmada öğretim elemanlarından alınan geri dönüşlere göre, öğrencilerde çevrimiçi ortamlarda “teknik sorunlar ve kullanılan ortama adaptasyon” konularında sorunlarla karşılaştığı, bunlara ek olarak uzaktan eğitim sistemlerinin kullanılması için öğretim elemanları ve öğrencilere oryantasyon eğitimi verildiği halde çevrimiçi ortamların kullanımıyla ilgili olarak ciddi derecede sorunlarla karşılaştığı ifade edilmektedir (Bilgiç ve ark., 2011). Yılmaz (2020), çevrimiçi derste öğrencilerin %49.8'inin koda sorunu yaşadıklarını dile getirmektedir. Gür Erdoğan ve Ayanoğlu (2021) ise, öğrencilerin uzaktan eğitim derslerinde sorulara cevap vermek istemediklerini belirtmişlerdir. Ülger (2021), eğitim kurumlarının hazırlıksız yakalandığı uzaktan eğitim sisteminden bundan sonra daha çok faydalanılması gerektiğini ifade ederken, Covid-19 nedeniyle eğitimin kesintiye uğramasının, öğrenmede problemi olanlar açısından sorun teşkil ettiğini ifade etmiştir. Lopez (2020) ise uzaktan eğitimin kent ve kırsalda yaşayan öğrenciler arasında internete ulaşma bakımından eşitsizliği net bir şekilde ortaya çıkardığını bildirmiştir.

Tablo 4. Uzaktan Eğitim Yöntemi ile Verilen Derslere İlişkin İfadeler-2

	Tanımlama	n	%
Çevrimiçi derste en çok karşılaşılan problemler	Aile ortamındaki bir durum nedeniyle derse ara verilmesi	11	7.2
	Dersin elektrik ya da internet bağlantısı yüzünden kesintiye uğraması	74	48.4
	Ses iletiminin net olmayışı	16	10.5
	Uzaktan eğitimde odaklanma probleminin yaşanması	52	34.0
Öğrencilerin derse katılımlarını artırmak için neler yapılmalı	Öğretim elemanı öğrencilere soru sorarak cevaplarını dinlemeli	22	14.4
	Öğretim elemanı yoklama yapmalı	9	5.9
	Öğrencilere ders notunu etkileyecek sorumluluklar/ödevler verilmesi	19	12.4
	Öğrencilere derste söz hakkı verilmeli	8	5.2
	Tüm derslere katılan öğrencilere ek puan vermeli	55	35.9
	Hepsi	40	26.1
Derslerin daha verimli olabilmesi için yapılması gerekenler	Ders işleniş esnasında, sesli olarak katılım şeklinde öğrenciye söz hakkı	24	15.7
	Derslerde kameranın açılıp yüz yüze eğitim süresinin artırılması	11	7.2

	Derslerin daha erken saatlere konması	8	5.2
	Hepsi	22	14.4
	Öğrenci katılımını artırıcı önlemlerin alınması	88	57.5
Ders anında kameraların açılma durumu	Evet açılmalı	26	17.0
	Hayır açılmamalı	127	83.0
Kameraların açılması derse odaklanılması açısından etkin rolde midir?	Evet	32	20.9
	Hayır	94	61.4
	Kısmen	27	17.6
Derse katılmayan öğrenci başarısız sayılmalı mı?	Evet	18	11.8
	Hayır	100	65.4
	Kararsız	35	22.9
Online derste yoklama alma	Evet	45	29.4
	Hayır	108	70.6
Uzaktan yapılan eğitim meslek hayatınızı ileride nasıl etkiler?	Etkilemez	31	20.3
	Olumlu	18	11.8
	Olumsuz	104	68.0
Uzaktan eğitim meslek hayatında ne tür olumsuzluğa yol açar?	Bilgisiz çalışanlar oluruz	5	3.3
	Deneyimsiz çalışanlar oluruz	46	30.1
	Hem deneyimsiz hem de bilgisiz bir çalışan oluruz	67	43.8
	Yeterli hassasiyet gösterilirse ileride meslek hayatımda herhangi olumsuzluğa neden olmak	33	21.6
Öğretim elemanlarının uzaktan eğitim yoluyla öğrenim konusundaki görüşlerini nasıl değerlendirirsiniz ?	Derslerin verimli olmadığını düşünüyorlar	19	12.4
	Uygulamada zorluklar olsa da eğitimsel açıdan bireylere önemli bir fırsattır	56	36.6
	Örgün eğitime ulaşamayanlar için önemli bir fırsat olduğunu düşünüyorlar	18	11.8
	Hem öğrenciler hem de öğretim elemanları için uygun olmayan bir eğitim yöntemidir	29	19.0
	Uzaktan eğitimin anlamsız bir uygulama olduğunu düşünüyorlar	1	0.7
	Kendileri için zorlayıcı bir uygulama olduğunu düşünüyorlar	5	3.3
	Uzaktan eğitime erişimi sınırlı öğrenciler için uygun olmadığını düşünüyorlar	25	16.3

"Derslerin daha verimli hale gelmesi için neler yapılabilir?" sorusuna alınan yanıtlar, öğrencilerin derse katılımını teşvik edici önlemlerin alınması (%57.5) şeklinde yoğunlaşmıştır. Bu nedenle öğrencilere, derslere odaklanmalarını ve katılımlarını teşvik etmek için neler yapılabileceği sorusu yöneltilmiş, alınan cevaplara göre; derse katılan öğrencilere ek puan verilmesi (%35,9), öğrencilere söz hakkı verilmesi, öğrencilere ödev/görev verilmesi (%20.1) ve yoklama alınması (%5.9) gibi farklı çözümler ileri sürüldüğü görülmüştür. Adnan ve Anwar (2020), uzaktan eğitimde dersin sorumlusu olan öğretim elemanı ile yüz yüze etkileşim eksikliğinin, yanıt verme süresinin uzunluğunun ve geleneksel sınıf ortamının oluşmamasının yükseköğretim öğrencileri tarafından vurgulanan diğer önemli sorunlar olduğunu belirtmektedirler.

Katılımcıların %83'ü ders esnasında kameraların açık olmasını istemediğini belirtmektedirler. Dahası, öğrencilerin %61.4'ü kameraların açık olmasının derse odaklanmada etkin rolde olmadığını

düşünmekte, aksi görüşte olan öğrencilerin oranının %20.9 olduğu ortaya çıkmaktadır. “Derse katılmayan öğrenci başarısız sayılmalı mı?” sorusuna katılımcıların %65.4’ü hayır, %11.8’i evet yanıtını verirken; %22.9’u kararsız olduğunu belirtmiştir. “Online derste yoklama alınmalı mı?” sorusuna ise, %70.6’sı hayır, alınmamalıdır şeklinde görüş bildirmiştir.

Uzaktan verilen eğitimin gelecekteki mesleki hayatlarını ne yönde etkileyeceği sorusuna, katılımcıların %68’i olumsuz cevap vermişlerdir. Uygulamalı eğitim veren bölümlerde öğrenim gören öğrenciler, uzaktan eğitim sisteminde uygulamalı eğitim alamadıklarını, staj uygulamalarını dahi pandemi koşullarında gerçekleştiremediklerini, dolayısıyla yetersiz bilgi ve deneyim ile mezun olacaklarını, bu nedenle kendilerini mesleğe hazır hissetmeyeceklerini ve sonuç olarak alanlarında etkin, dinamik ve kalifiye eleman olamayacaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Bu konuda yapılan bir çalışmada Aydınlı Gürler ve Kılıç (2021), uzaktan eğitimde kullanılan teknolojik altyapının iyileştirilmesi ile birlikte, öğrenciler arasında eşitliğin oluşturulmasına dikkat çekilmiş; ihtiyaç olması durumunda sosyal becerilerin geliştirilmesine dair farklı uygulamaların öğrencilere uygulanmasının gerekliliğine dair vurgu yapılmıştır.

Öğrencilere dersin sorumlusu olan öğretim elemanının, uzaktan eğitim yoluyla öğrenme konusundaki görüşlerini nasıl değerlendirirsiniz diye sorulmuş; katılımcıların %36.6’sı uygulamada zorluklar olsa da salgın koşullarında öğrenim açısından önemli bir fırsat olduğunu düşündüklerini belirtirken; %19’luk kısmı ise hem kendileri hem de öğretim elemanları açısından uygun olmayan bir eğitim modeli olduğunu belirtmişlerdir. Tuncer ve Tanaş (2011) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada, uzaktan eğitimin fen bilimleri için uygun olmadığı, öğrenme ortamı bakımından oldukça karamsar bir havanın hâkim olduğu, devam takibi ve etkileşim sınırlılığı nedeniyle başarısızlıklar yaşanabileceği, bireysel yaklaşımların öğrenme faaliyetlerinden beklenen verimi düşüreceğini belirtmişlerdir. Erzen ve Ceylan (2020), uzaktan eğitimde ders veren öğretim elemanlarının video kullanımı ya da online anlatımlarının, iyi düzeyde olduğuna vurgu yapmışlardır. Göral (2020), uzaktan eğitim döneminde gerek öğretmenler gerekse de öğrenciler için uzaktan eğitime erişim maliyeti vb. özelliklerin iyileştirilmesi yönünde kesinlikle adımların atılması gerektiği, bunun yapılmaması durumunda eğitimde fazla sayıda problemin çıkacağını ifade etmiştir.

Sonuç

Araştırmaya katılan öğrencilerin, uygulamalı bölümlerde öğrenim görmeleri ve uygulamaya dayalı derslerinden dolayı örgün eğitimi tercih ettikleri görülmektedir.

Araştırmada ankete katılanların teknoloji kullanım düzeyinin çoğunlukla orta düzeyde olduğu görülmüş, uzaktan eğitimde derse katılmayan öğrencilerin başarısız sayılmaması yönünde eğilim oluşmuştur. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu ders anında kameranın açılmamasını isterken; uzaktan eğitimin tercih edilme sebebinin küresel salgın olduğu görülmüştür.

Derslerin uzaktan eğitim ile işlenmesinin öğrenmede kısmen yeterli olabileceği, derslerin işleme süresinin farklılıklar gösterebileceği, aynı zamanda internet bağlantısının kopmasının ve uygun ortamın oluşmamasının derse odaklanmada ve dersin anlaşılmasında önemli sorun teşkil ettiği ve bu sorunların tekrar edebileceği tespit edilmiştir.

Uygulamalı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin, uzaktan eğitim sistemi ile aldıkları eğitimin gelecekteki meslek hayatlarında, bilgi ve deneyim eksiklikleri ve kariyerleri boyunca söz konusu eksikliklerin sıkıntısını yaşayabilecekleri endişesi yarattığı görülmektedir.

Bu makale araştırma ve yayın etiğine uygun hazırlanmıştır. ✓iThenticate® intihal incelemesinden geçirilmiştir.

Gelecekte bu konuda yapılacak araştırmaların, uzaktan eğitim almış olan mezunları kapsayacak bir biçimde tasarlanması ve hem çalışan hem de işveren bakış açılarının değerlendirmeye alınması önerilebilir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyan Özeti

Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı

"Kadirli Uygulamalı Bilimler Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitime Bakış Açıklarına İlişkin Bir Araştırma" başlıklı makalemiz ile ilgili herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur ve yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Annan, M., & Anwar, K. (2020). Online learning amid the COVID-19 pandemic: Students' perspectives. *Online Submission*, 2(1), 45-51. <https://doi.org/10.33902/jpsp.2020261309>
- Akdemir, O. (2011). Teaching math online: Current Practices in Turkey. *Journal of Educational, Technology Systems*, 39(1), 47-64.
- Atik, A. D. (2020). Fen bilimleri öğretmen adaylarının uzaktan eğitim algısı: Bir metafor analizi. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(2): 148-170.
- Aydınlı Gürler, D., & Kılıç, Ö. (2021). Müzik bölümü ile tekstil ve moda tasarımı bölümü lisans öğrencilerinde metaforik algı olarak uzaktan eğitim. *Sanat Dergisi*, 38: 442-468
- Bayram, H. (2021). Challenges secondary school teachers face during the distance education process. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6(12), 613-658. <https://doi.org/10.35826/ijoecc.306>.
- Bilgiç, H. G., Doğan, D., & Seferoğlu, S. S. (2011). Türkiye'de yükseköğretimde çevrimiçi öğretimin durumu: ihtiyaçlar, sorunlar ve çözüm önerileri. *Yükseköğretim Dergisi*, 1(2), 80-87.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye'de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142.
- Buluk, B., & Eşitti, B. (2020). Koronavirüs (COVID-19) sürecinde uzaktan eğitimin turizm lisans öğrencileri tarafından değerlendirilmesi. *Journal of Awareness*, 5(3), 285-298.
- Erzen, E., & Ceylan, M. (2020). Covid-19 salgını ve uzaktan eğitim: Uygulamadaki sorunlar. *Ekev Akademi Dergisi*, 84, 229-248.
- Eygü, H., & Karaman, S. (2013). Uzaktan eğitim öğrencilerinin memnuniyet algıları üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 36-59.
- Gökbulut, B. (2021). Uzaktan eğitim öğrencilerinin bakış açısıyla uzaktan eğitim ve mobil öğrenme. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 11(1), 160-177.
- Göral, F. (2020). Pandemi döneminde hayat boyu öğrenmenin önemi. <https://fef.stny.edu.tr/tr/haberler/pandemi-doneminde-hayat-boyu-ogrenmenin-onemi>.

- Gür Erdoğan, D., & Ayanoğlu, Ç. (2021). Covid-19 pandemi döneminde eğitim programlarının uzaktan eğitimde EBA platformu yoluyla uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Journal of Qualitative Research in Education*, 28, 100-128. doi: 10.14689/enad.28.5.
- Hebebe, M. T., Bertiz, Y., & Alan, S. (2020). Investigation of views of students and teachers on distance education practices during the Coronavirus (COVID-19) Pandemic. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(4), 267-282.
- Kantoğlu, B., Torkul, O., & Altunışık, R. (2013). E-öğrenmede öğrenci memnuniyetini etkileyen faktörlerin incelenmesine yönelik model önerisi. *Business & Economics Research Journal*, 4(1), 121-141.
- Karatepe, F., Küçükgençay, N., & Peker, B. (2020). Öğretmen adayları senkron uzaktan eğitime nasıl bakıyor? Bir anket çalışması. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(53), 1262-1274.
- López, E.V. (2020). COVID-19 pandemic and indigenous and non-indigenous students in Mexico. <https://world-education-blog.org/2020/06/12/covid-19-pandemic-and-indigenous-and-non-indigenous-students-in-mexico/>.
- Metin, A. E., Karaman, A., & Şaştım, Y. A. (2017). Öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine bakış açısı ve uzaktan eğitim İngilizce dersinin verimliliğinin değerlendirilmesi: Banaz Meslek Yüksekokulu. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 640-652.
- Öztürk, H., Kırıcı, A., & Turan, L. (2021). Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim neye benziyor? Öğretmen adaylarının algıları. *Studies in Educational Research and Development*, 5(2), 85-110.
- Tuncer, M. & Tanaş, R. (2011). Akademisyenlerin uzaktan eğitim programlarına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi (Fırat ve Tunceli Üniversiteleri Örneği). *İlköğretim Online Dergisi*, 10(2), 776-784.
- Ülger, K. (2021). Uzaktan eğitim modelinde karşılaşılan sorunlar-fırsatlar ve çözüm önerileri. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 393-412.
- Yılmaz, E. O. (2020). Pandemi sürecinde google classroom uzaktan eğitim sisteminin entegrasyonu ve öğrenci memnuniyet düzeylerinin incelenmesi. *Gelecek Vizyonlar Dergisi*, 4(3), 42-55.

Extended Abstract

This study was conducted to examine the thoughts and perspectives of Osmaniye Kadirli Faculty of Applied Sciences students about distance education and to reveal the thoughts and suggestions of these students in this direction. For this purpose, a survey was conducted with a total of 153 students by communicating with the students in the faculty via the digital platform.

62.1% of the students participating in the study are female and 37.9% are male. In the age range evaluation, it was observed that 94.8% of them consisted of young students between the ages of 18-30 while 45.8% were first year, 21.6% were second year, 11.1% were third year, 19% were fourth year, 0.5% were graduates, and 2.0% were graduate students

The students were asked about the departments they studied, and 42.5% of them stated that they were in Gastronomy and Culinary Arts, 24.2% of them were in Food Technology, 22.9% of them were in Organic Agricultural Management and 10.4% of them were in Recreation Management departments.

When students were asked about their technology proficiency, 56.2% of the participants stated that they had sufficient technological equipment to attend online courses; it was determined that 72.5% of the answers given to

Bu makale araştırma ve yayın etiğine uygun hazırlanmıştır. iThenticate intihal incelemesinden geçirilmiştir.

the question of what would be your education preference if the conditions were suitable for the students were formal education, 15.7% distance education, 11.8% coeducation system.

It has been seen that the biggest reason for the preference of distance education is due to the pandemic; it has been concluded that human health is more important than the education. The rate of those who think in way is 69.9%. The students were asked whether the online process of the courses was sufficient for learning, and 54.9% of them stated that it was partially sufficient; 35.3% of them gave a negative opinion saying that it is not enough. When asked how the duration of the lessons should be, 43.8% of the participants stated that it is more appropriate that the duration of the lecture should vary according to the subject of the lesson. It was emphasized that the biggest problem faced by the students in the online course was the inaccessibility of the course with 48.4 percent due to the inability to access electricity or the internet.

It is seen that the students participating in the study prefer formal education because of their studies in applied departments and their practice-based courses.

In the future, it may be recommended that research on this subject should be designed to include graduates who have received distance education and that both employee and employer perspectives should be evaluated.

Keywords: COVID-19, Global epidemic, Digitization, Distance education, Survey